

Metodický pokyn děkanky č. 3/2025

**ke zpracování kvalifikačních prací
na Fakultě veřejných politik v Opavě**

Metodický pokyn děkanky č. 3/2025

ke zpracování kvalifikačních prací na Fakultě veřejných politik v Opavě

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- 1) Tento metodický pokyn stanoví doporučené postupy a technické požadavky pro zpracování kvalifikačních prací studentů Fakulty veřejných politik v Opavě a konkretizuje vybrané náležitosti, které nejsou upraveny směrnici.
- 2) Metodický pokyn navazuje na Směrnici děkanky č. 2/2025 – Kvalifikační práce a jejich obhajoba a slouží jako podpůrný dokument pro studenty a vedoucí prací.
- 3) Součástí pokynu jsou přílohy s praktickými příklady.

Čl. 2

Formální náležitosti kvalifikačních prací

- 1) Kvalifikační práce musí být zpracována v textovém procesoru (editoru) a psána patkovým typem písma (doporučeno Times New Roman).
- 2) Doporučený rozsah je pro bakalářskou práci 30–50 normostran a pro diplomovou práci 50–70 normostran. Výrazné překročení doporučeného rozsahu musí být v práci přiměřeně odůvodněno charakterem tématu. Přiměřenost rozsahu posuzuje vedoucí práce.
- 3) Text musí být oboustranně zarovnan (do bloku), řádkování 1,5, resp. přesně 20 bodů. Mezery mezi odstavci se doporučují 6 bodů. Okraje jsou: vlevo, vpravo, nahoře a dole 2,0 cm. Při formátování textu se nevyžaduje dodržování normostrany.
- 4) Stránky se číslují arabskými číslicemi v zápatí uprostřed. Číslují se všechny platné stránky počínaje první fyzickou stranou práce. Na některých stranách se číslo strany netiskne (první viditelné číslování je na straně Úvodu). Přílohy se číslují znovu od čísla 1.
- 5) Velikost písma je pro vlastní text 12 bodů. Kapitoly první úrovně se začínají psát na nový list papíru velikostí písma 16 bodů (tučně), mohou být i kapitálkami, nepíše se za nimi tečka. Názvy podkapitol (nadpisy druhé úrovně) se píší velikostí 14 bodů (tučně, malými písmeny). Pokud student užije i třetí

úroveň nadpisu (tzv. Oddíl), použije se tučné malé písmo velikosti 12 bodů. Poznámky, resp. poznámky pod čarou, se píší velikostí 10 bodů a řádkováním 1,0.

- 6) V kvalifikační práci je třeba uspořádat odborný text do kapitol, podkapitol a oddílů, neužívá se však více než 3úrovňové členění. Mělo by být dodrženo pravidlo členit text do podkapitol a oddílů tehdy, pokud je v minimálním rozsahu jedné strany. Jedna kapitola by měla mít minimálně dvě podkapitoly. Pro číslování kapitol se používá víceúrovňové členění:
- 1. Název kapitoly
 - 1.1 Název podkapitoly
 - 1.1.1 Název oddílu.
- 7) Úvod, Závěr a Seznam použité literatury se nečíslijí jako samostatné kapitoly.
- 8) Při zpracování kvalifikační práce je nutno dodržovat typografické zásady. Stránky, tabulky a obrázky musí být číslovány. Přílohy, obrázky, fotografie, diagramy apod., pokud nejsou přímo v textu, se připojují na konec práce. Na jejich čísla se v textu odkazuje. Je třeba dodržovat i další typografické zásady (jednotný zápis pomlčky, desetinné čárky, nezalomitelné mezery u „s. 15“, „č. 2“ apod.).
- 9) Nedostatky v logickém členění práce, ve způsobu citací, v poznámkovém aparátu, v úrovni jazykového zpracování apod. snižují klasifikaci, a jsou-li na újmu srozumitelnosti nebo myšlenkové čistoty práce, mohou být v posudcích či po posouzení komise u obhajoby hodnoceny klasifikací F/nedostatečně.
- 10) Titulní list kvalifikační práce:
- přesný název univerzity (velikost písma 18, vše velkými písmeny), fakulty (velikost 16) a ústavu (velikost 14), jméno a příjmení studenta (velikost 16), název SP a forma studia (velikost 14), název BP/DP v českém jazyce (velikost 16, tučně), název kvalifikační práce v jazyce anglickém (velikost 16, tučně), druh práce (bakalářská nebo diplomová práce; velikost 14) – vše centrováno uprostřed strany;
 - v levém dolním rohu „Opava“ a rok plánované obhajoby kvalifikační práce (velikost 14), na stejném řádku v pravém dolním rohu jméno a příjmení vedoucího práce včetně titulů (velikost 14).

Čl. 3

Struktura kvalifikační práce

Kvalifikační práce má (pokud není ve schválené akreditaci studijního programu (dále jen SP) uvedeno jinak nebo garant SP nerozhodl jinak) níže uvedenou strukturu:

- 1) **Úvodní nečíslované strany** zahrnují:
- **titulní strana práce**
 - **abstrakt** v českém a anglickém jazyce (obsahuje stručné shrnutí obsahu práce, cíle, metody a stručně konkrétních výsledků, ke kterým autor dospěl o rozsahu 50–100 slov)
 - **klíčová slova** (5 až 7) v českém a anglickém jazyce,
 - **rozsah práce** uvádí se počet znaků včetně mezer (od Úvodu po Závěr)
 - **platné Zadání kvalifikační práce**
 - **čestné prohlášení** studenta (viz článek 4 tohoto pokynu)
 - **poděkování** (volitelně),

- **obsah** je strukturovaný a obsahuje názvy jednotlivých částí práce, kapitol, podkapitol a oddílů s uvedením čísla stránek, kde začínají. Obsah stejně jako předcházející strany je číslován skrytě (číslování stránek probíhá, číslo se nezobrazuje).

2) Hlavní části práce tvoří

Úvod

- seznamuje v obecné rovině s tématem práce,
- vymezuje její hlavní cíle,
- obsahuje zdůvodnění výběru tématu,
- stručné zhodnocení dosavadního zpracování vybraného tématu,
- popis obsahu práce a její členění, případně uvést, čím se práce nezabývá a proč (pokud je název práce širší než stanovený cíl),
- název kapitoly „Úvod“ se nečísluje pořadovým číslem. Číslování stran již není skryto.

Hlavní text práce

- kvalifikační práce je vždy členěna na jednotlivé kapitoly a podle potřeby na další dílčí úseky,
- důležitá je logika členění, tj. vhodné spojování podkapitol do větších tematických celků, které mají určitou souvislost,
- je žádoucí, aby hlavní kapitoly byly rozsahově vyváženy, na konci hlavních kapitol je vhodné stručné shrnutí, dílčí závěr autora vyvozený z obsahu příslušné kapitoly,
- podle specifík studijního programu může kvalifikační práce mít podobu:
 - teoretická práce (přehled a komparace současných přístupů k..., systematická analýza, přehledová studie ze zahraničních zdrojů apod.)
 - teoreticko-praktická (kombinuje teoretickou část (rešerše a zpracování dosavadních poznatků) s vlastní aplikací, případovou studií či metodickou příručkou, zpravidla v poměru 1:2 aj.),
 - empirická práce (primární sběr a analýza dat: kvantitativní nebo kvalitativní výzkum)
- je důležité používání *relevantních zdrojů a dostatečný počet odkazů*; správně vedený vědecký aparát, tedy schopnost využívat odborné zdroje, relevantní pro dané téma práce a adekvátní provázání se zdrojovými tezemi a daty,
- grafy, tabulky, schémata či obrázky musí být označeny titulkem a průběžně číslovány, musí na ně být průběžně odkazováno.

Diskuse a interpretace výsledků

- je povinná pro empirické práce, přičemž v ní autor práce
 - v případě kvantitativního výzkumu verifikuje stanovené hypotézy, diskutuje výsledky s teoretickými východisky práce,
 - v případě kvalitativního výzkumu zodpovídá na výzkumné otázky, diskutuje výsledky s teoretickými východisky práce,
- zahrnout také etické aspekty (informovaný souhlas, ochrana účastníků, popis dodržování etických standardů apod.).

Závěr kvalifikační práce

- vyjádření, zda se podařilo naplnit cíl práce stanovený v Zadání práce a specifikovaný v Úvodu,
- obsahuje výstižné shrnutí hlavních poznatků, které autor formuloval ve stati, na ně navazuje zobecnění (tj. zasazení do širšího rámce, porovnání s obdobnými či příbuznými jevy apod.); *neopakuje se formální popis obsahu kapitol tak, jak je stanoveno pro Úvod*
- zahrnuje hodnocení dosažených výsledků ve vztahu k cílům práce,

- obsahuje výstupy kvalifikační práce, jejich využitelnost v praxi, oboru, případně východiska pro následná výzkumná šetření, nesmí však docházet k pouhému kopírování textu a duplicitě informací již v práci obsažených,
- rozsah závěru je stanoven
 - u BP na dvě strany,
 - u DP tři strany,
- Závěr práce se nečísluje pořadovým číslem.

Seznam použitých informačních zdrojů

- v soupisu použitých informačních zdrojů se uvádějí jen ty zdroje, na které jsou v textu odkazy a současně také platí, že všechny v textu citované zdroje jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů,
- seznam není číslován, je uspořádán abecedně a jednotlivé položky mají formu úplného bibliografického záznamu dle platné normy,
- obsahuje-li soupis bibliografických citací více než jeden literární pramen od téhož autora (autorů), vydaný v tomtéž roce, lze k roku vydání jak v odkazu, tak v soupisu bibliografických citací připojit za jméno písmeno (a, b, c...), aby se zajistila přesná korespondence mezi odkazem a citací,
- kvalifikační práce musí obsahovat minimálně dva zahraniční zdroje ve světovém jazyce.

Další náležitosti

- seznam zkratk a symbolů (jsou-li užívány v textu, pochopitelně se nevztahuje na obecně známé a užívané zkratky např., apod., mj., tzv...),
- seznam obrázků (jsou-li užívány v textu),
- seznam tabulek (jsou-li užívány v textu),
- seznam grafů (jsou-li užívány v textu),
- seznam příloh (volitelně),
- přílohy (volitelně).

Čl. 4

Čestné prohlášení studenta

- 1) Student je povinen dodržovat základní pravidla citační etiky a normy. Nástroje AI nelze v práci uvádět jako zdroj; citují se pouze ověřitelné primární/sekundární zdroje. V kvalifikační práci uvede následující formulaci, kterou podepíše a vloží do elektronické verze práce.
- 2) V případě, že při zpracování práce nevyužil nástroje AI, vloží toto znění:
„Tuto práci jsem vypracoval(a) samostatně, veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil(a), jsou uvedeny v seznamu použité literatury.“
- 3) V případě, že při zpracování kvalifikační práce využil AI, vloží a doplní toto znění:
„Tuto práci jsem vypracoval(a) samostatně, veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil(a), jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Prohlašuji, že při tvorbě této práce jsem použil(a) nástroj generativního modelu AI [NÁZEV APLIKACE; WEBOVÁ ADRESA APLIKACE] za účelem [DŮVOD]. Po použití tohoto nástroje/služby jsem obsah podle potřeby zkontroloval a upravil a přebírám plnou odpovědnost za obsah práce.“

Čl. 5

Zásady přebírání výňatků a údajů z jiných zdrojů

- 1) Student nesmí opisovat, přebírat nebo publikovat cizí myšlenky či výsledky jiných autorů bez uvedení jejich původního zdroje. Text převzatý musí být jednoznačně vymezen a příslušně citován. Z textu práce musí být zřejmé, co jsou přímé citace, co parafráze a co vlastní myšlenky autora práce. V opačném případě se jedná o plagiátorství a porušení platné legislativy České republiky.
- 2) Pro potřeby tvorby práce je možno přebírat, parafrázovat či interpretovat rovněž dílčí údaje a závěry z cizích zdrojů, ale pouze jako součást vlastního autorského textu a s uvedením odkazu na zdroj převzaté informace, parafrázovanou myšlenku apod. včetně jejich přesného určení v rámci zdrojového (citovaného) dokumentu. Je třeba rozlišovat přímou citaci od tzv. parafrázování (nepřímé citace).
- 3) Citace je doslovné přenesení vybrané části textu, nejčastěji se používá kvůli přesnému definování určitého jevu odbornou autoritou (opsání části nebo celé věty) z původního dokumentu. Citace musí být užívány účelně a pouze v případech, kdy zvyšují kvalitu sdělení. Bakalářská a diplomová práce NESMÍ být napsána prostým poskládáním citací z odborné literatury, tedy kompilátem odborné literatury. Délka citace by neměla přesahovat dvě věty. Delší jen ve výjimečných a z textu zcela patrných důvodů.
- 4) Citace musí být jasně identifikovatelná, přesná, zřetelně oddělená od výkladového textu (uvozovkami a kurzívou), žádná část nesmí být svévolně vynechána ani doplněna. Je-li třeba citát zkrátit, uvede se na místě krácení znaménko [...].
- 5) Odkaz na zdroj, ze kterého byl citát převzat, musí být uváděn v celé práci jednotně způsobem schváleným garantem SP a obvyklým v daném vědním oboru.
- 6) Parafráze neboli nepřímá citace je interpretace cizí myšlenky, teorie, odborného textu vlastními slovy („převyprávění“) s tím, že nedochází ke změně jeho významu. Tento způsob (včetně vhodného uvádění vlastních závěrů) by měl být v kvalifikační práci nepoužívanější.
- 7) Parafrázovaný text musí mít důsledně označen konec a mít řádně uvedený identifikovatelný zdroj. Parafráze se nedává do uvozovek, měla by být kratší než původní text, ale může být většího rozsahu než citace.

Čl. 6

Překlady pasáží z cizího jazyka

- 1) V každé kvalifikační práci je povinné užít alespoň dva zahraniční zdroje ve světovém jazyce (např. angličtina, němčina). Není započítáno, pokud má tento zdroj oficiální český překlad. V práci je užít vlastní překlad, který je vždy chápán jako parafráze s odpovídajícím odkazem. Lze v poznámce pod čarou uvést originální znění textu.
- 2) Při citování publikací v jazycích, které nepoužívají latinku (např. ruština, ukrajinština, bulharština, srbština), se údaje o autorovi a názvu transliterují do latinky v souladu s normou ISO 9:1995 – Transliterace slovanských jazyků. V českých textech je přípustné používat zavedené české přepisy místních názvů (např. Kyjev místo Kyïv).

Čl. 7

Přechodná ustanovení

- 1) Tento metodický pokyn nevztahuje na kvalifikační práce zpracovávané pro termín SZZk v ZS 2025/2026.

Čl. 8

Závěrečná ustanovení

- 2) Tato vnitřní norma nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu.

V Opavě dne

Mgr. et Mgr. Marta Kolaříková, Ph.D.
děkanka

Součást univerzity:	Fakulta veřejných politik v Opavě
Označení:	Metodický pokyn děkanky
Číslo:	1/2025
Název normy:	MPD ke zpracování kvalifikačních prací na Fakultě veřejných politik v Opavě
Schvaluje:	Mgr. et Mgr. Marta Kolaříková, Ph.D.
Derogace:	4/2018 Směrnice děkana k zadávání, vypracování a odevzdávání bakalářských a diplomových prací na Fakultě veřejných politik v Opavě
Platnost od:	24. 11. 2025
Účinnost od:	24. 11. 2025
Datum vydání:	24. 11. 2025
Vydává:	děkanka FVP SU v Opavě
Zpracoval:	Mgr. et Mgr. Marta Kolaříková, Ph.D.
Spolupracoval:	Mgr. et Mgr. Andrea Silberová, Ph.D.
Počet stran:	6
Počet příloh:	3
Způsob zveřejnění	Veřejná část internetových stránek/intranet

PŘÍKLADY ZPŮSOBŮ CITOVÁNÍ (AKTUALIZOVÁNO DLE NOVELY ČSN ISO 690 K ROKU 2022)

1. ODKAZOVÁNÍ POMOCÍ tzv. „HARVARDSKÉHO STYLU“

1.1. PRIMÁRNÍ CITACE

a) Autorovo jméno je zmíněno přímo v textu

PŘÍKLAD

Podle Vágnerové (2014) patří mezi základní charakteristiku stáří zhoršení zdravotního stavu.

Uvozovacími výrazy jsou např. „podle“, „analyzoval“, „empiricky prokázal“, „formuloval“, „jak uvádí“, „konstatuje“, „navrhl“, „označuje“, „popisuje“, „předkládá“, „rozlišuje“, „zabývá se“, „upozorňuje“, „z toho vyvozuje“, „zdůrazňuje“, „zmiňuje“ apod.).

V textu se za příjmení (křestní jméno ani tituly se neuvádějí) do kulaté závorky uvede rok vydání zdrojového dokumentu, pokud se jedná o přímou citaci, pak i číslo strany.

b) autorovo jméno není přímo v textu uvedeno

PŘÍKLAD

Typickým projevem stáří je zhoršení zdravotního stavu (Vágnerová, 2014).

Odkaz na zdrojový dokument se uvádí na konec parafrázovaného textu do kulaté závorky (autor, rok vydání), v případě přímé citace je v kulaté závorce uvedeno i číslo strany (autor, rok vydání, s. XX).

c) více autorů v případech ad a) i b)

Pokud jsou dva autoři, uvádějí se oba se spojovníkem „a“, např. (Matějček a Langmeier, 1997) nebo Matějček a Langmeier (1997) uvádějí, že...

Pokud se jedná o zdroj s více než dvěma autory, uvádí se první autor a následuje zkrácený výraz „et al.“ nebo „a kol.“ (nutné si vybrat jeden způsob a ten v celé práci dodržovat), např. Skopalová. a kol. (2012)

d) autorem je korporace (zpravidla organizace, územní samosprávný celek, obec)

PŘÍKLAD (World Health Organization, 2015)

e) odkazování na více prací

Pokud se obdobné informace se objevují v dílech různých autorů, kteří se doplňují, v rámci jednoho odstavce je možno uzavřít odkazy na zdroje např. takto: Někteří autoři (Novák, 2008; Kolářová, 2009; Black, 2011) dokazují...

1.2. PŘEVZATÁ, SEKUNDÁRNÍ CITACE

Pokud není možno citovat z původního zdroje a autor se odkazuje na jiného autora, ze kterého cituje, potom lze zaznamenat třemi způsoby:

a) **Přímá, doslovná citace ze sekundárního zdroje, který cituje primární zdroj**, se zapisuje jako Autor původní (rok vydání, číslo strany), cit. autor citující, rok vydání, strana

PŘÍKLAD:

- „opisujeme“ např. z díla Vágnerové (z roku 2011 ze s. 23), která zde doslovně citovala Matějčka (z roku 1997, s. 234), pak se uvádí: „jak poznamenává Matějček (1997, s. 234, cit. dle Vágnerová, 2011, s. 23), *jsou děti z nepodnětného prostředí vystaveny subdeprivaci.*“
- Podle Younghusbandové (1992, cit. dle Hartl, 2012, s. 27) je „... *komunitní práce jednou ze tří metod sociální práce, která se zaměřuje zejména na pomoc lidem v rámci místní komunity, snaží se určit jejich sociální potřeby, zvážit nejúčinnější způsoby jejich naplnění a začít na nich pracovat do té míry, jak to umožňují zdroje, které jsou k dispozici.*“

b) Přímá (doslovná) citace nepřímé citace ze sekundárního zdroje

Pokud autor cituje výrok jiného autora, který je uveden pouze v sekundárním zdroji, použije se forma: (Autor původní, rok, cit. dle Autor sekundární, rok, s. xx). V seznamu literatury se uvádí pouze sekundární zdroj.

Příklad: „...část autorů se spolu s Matějčkem (1997) domnívá, že děti z málo podnětného prostředí většinou nesou znaky tzv. subdeprivace“. (cit. dle Vágnerová, 2011, s. 23)

c) Nepřímá citace ze sekundárního zdroje, v níž parafrázujeme z Vágnerové (2011), která parafrázovala Matějčka (1997), bude bez uvozovek uvedenoděti z nepodnětného prostředí dle Matějčka (1997, cit. dle Vágnerová, 2011) jsou vystaveny subdeprivaci.

DALŠÍ PŘÍKLAD: Pro komunitní práci je charakteristické, že spojuje lidi v komunitě v úsilí o zjištění jejich potřeb a v realizaci nějaké akce či akcí, které by měly vést k jejich naplnění. Tím komunitní práce přispívá ke kvalitě života lidí a umocňuje jejich vliv na procesy, které je ovlivňují (Mayo, 2005, cit. dle Zatloukal, 2008).

2. ODKAZ POD TABULKOU NEBO OBRÁZKEM

Tvůrce a rok vydání citovaného informačního zdroje jsou uvedeni pod tabulkou nebo obrázkem ve formě **příjmení (rok)** a strana, odkud jsou tabulka, obrázek či data převzaty. V případě, že se odkazuje na internetový zdroj, uvádí se i datum stažení.

Příklad:

Tabulka č. 1 Osoby se zdravotním postižením ve zrakové oblasti podle potíží se zrakem v roce 2024

potíže se zrakem	celkem	míra potíží			
		žádné potíže	určité potíže	velké potíže	nevidomý(á) nebo nevidí téměř nic
počet v tis.					
zřetelně vidět novinový text	213,2	36,7	122,2	42,6	11,6
rozpoznat známého přes ulici	213,2	35,0	128,8	37,8	11,6
struktura v %					
zřetelně vidět novinový text	100,0	17,2	27,3	20,0	5,4
rozpoznat známého přes ulici	100,0	16,4	60,4	17,7	5,4

Zdroj: ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Osoby se zdravotním postižením v domácnostech*. Praha:

Český statistický úřad, 2024. [cit. 12. 10. 2025]. Dostupné z: https://csu.gov.cz/docs/26000625_cela.pdf

Tabulka č. 2 Doporučení pro přístupnost: příklad nevhodně vytvořené tabulky pro čtení nevidomých screenreaderem

	Iva	Eva	Jan
váha	55	70	100
věk	30	25	48

Zdroj: Kimplová, Tereza a Kolaříková, Marta (2014, s. 120)

VZOR PSANÍ BIBLIOGRAFICKÝCH CITACÍ

V této příloze naleznete následující příklady citací, které odpovídají aktuální normě ISO 690:2022.

1. Knihy a monografické publikace
2. Příspěvky v kolektivních monografiích a odborných knihách
3. Příspěvky ve sbornících (konferenčních, vědeckých, odborných)
4. Články v odborných a vědeckých časopisech
5. Elektronické zdroje a webové stránky
6. Další typy citací
 - Právní předpisy a normy
 - Kvalifikační práce (bakalářské, diplomové, disertační)
 - Rozhovory, osobní komunikace, e-maily
 - Odkaz na zvukový záznam

1. KNIHY A MONOGRAFICKÉ PUBLIKACE

Tvůrce. Název publikace: vedlejší názvy. Vydání. Místo vydání: Nakladatel, rok vydání. Rozsah. Edice, číslo edice. ISBN.

KOMENTÁŘE:

- **Tvůrce (autor, editor):**
Uvádí se příjmení a křestní jméno nebo jeho iniciála. Zvolený způsob musí být v celé práci konzistentní.
 - Dva autoři se spojují spojkou *a* (např. KOLÁŘ, Pavel a JANÁK, David).
 - Tři a více autorů: uvede se první autor a zkratka *et al.* nebo *a kol.* – vybranou variantu je třeba zachovat jednotně.
- **Vydání:**
Uvádí se pouze tehdy, pokud nejde o vydání první (např. 2. vydání).
- **Kurzíva:**
Hlavní název publikace se zapisuje kurzívou.
- **Elektronické zdroje:**
Pokud je dokument dostupný online, doplňuje se označení [online] a datum citování ve tvaru [cit. RRRR-MM-DD].
Je-li dostupný DOI, má **přednost před URL** a uvádí se jako aktivní odkaz (např. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-23456-7>).
- **Nepovinné prvky:**
Vedlejší názvy, rozsah stran, edice nebo číslo svazku se uvádějí jen tehdy, pokud jsou důležité pro identifikaci díla.

PŘÍKLADY:

Tištěná kniha:

SLOVÁČEK, Petr. *Etika a méty*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2025. ISBN 978-80-7465-675-0.

Tištěná kniha – více autorů:

ZEZULKOVÁ, Eva, JANKŮ, Kateřina a ODSTRČILÍKOVÁ, Yveta. *Učitelé versus inkluzivní vzdělávání*. Opava: Slezská univerzita, Fakulta veřejných politik v Opavě, 2021. ISBN 978-80-7510-444-1.

Kniha ve vícejazyčné podobě:

ŠTREIT, Jindřich, PAVELČÍKOVÁ, Naděžda a JANÁK, David. *Romské: děti, rodina, výchova, vzdělání = Romane: čhave, famel'ija, edukacija, andre*. Praha: Univerzita Karlova, Právnická fakulta, nakladatelství Eva Rozkotová, 2015. ISBN 978-80-87975-37-4.

Online monografie:

FABIÁN, Petr (ed.). *Partnerské násilí vůči expartnerovi*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik, 2019. [cit. 2025-10-12]. ISBN 978-80-7510-379-6. Dostupné z: <https://www.slu.cz/file/cul/4e21a4bd-9c73-410e-bab2-405ed0a38fd4>

PLHÁKOVÁ, Alena. *Obecná psychologie*. Praha: Academia, 2013. [cit. 2025-02-14]. ISBN 978-80-200-2185-0. Dostupné z: <https://www.academia.cz/obecna-psychologie.html>.

Zahraniční publikace

Ukrajina (v originále):

Петренко, Оксана. *Соціальна робота з молоддю*. Київ: Видавництво Либідь, 2019.

Transliterace (ISO 9):

PETRENKO, Oksana. *Social'na robota z moloddju*. Kyjev: Vydavnyctvo Lybid', 2019.

Bulharsko (Originál):

Димитрова, Мария. *Психология на възрастните хора*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2021.

Transliterace (ISO 9):

DIMITROVA, Marija. *Psihologija na vǎzrastnite hora*. Sofie: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“, 2021.

2. PŘÍSPĚVKY V KOLEKTIVNÍCH MONOGRAFIÍCH A ODBORNÝCH KNIHÁCH

Tvůrce kapitoly. Název kapitoly. In: Tvůrce (editor) celé publikace. Název publikace: vedlejší názvy. Vydání. Místo vydání: Nakladatel, rok vydání, rozsah stran. ISBN.

Do kolektivních monografií a odborných knih autoři přispívají samostatnými kapitolami. Tyto kapitoly se citují samostatně podle jména autora kapitoly.

KOMENTÁŘE:

- **Tvůrce kapitoly** = autor konkrétní části díla, který se liší od editora celé knihy.
- **Editor** se uvádí za názvem knihy, s doplňkem (*ed.*) nebo (*eds.*).
- **Kurzíva** se používá pouze u názvu celé publikace, ne u názvu kapitoly.
- **Vydání** se uvádí, pokud nejde o vydání první.
- Pokud je kapitola dostupná **online**, doplňuje se [*online*], datum citování a DOI nebo URL.

- U příspěvků v monografiích se nejčastěji chybí ve vynechání editora nebo neuvedení rozsahu stran kapitoly.
- Pokud má publikace více editorů, používá se zkratka (eds.).
- Forma In: zůstává i v českém prostředí podle ČSN ISO 690:2022.

PŘÍKLAD:

ŠPATENKOVÁ, Naděžda. Sexualita a intimita. In: GEORGI, Hana, et al. *Psychologie stárnutí a stáří*. Praha: Grada, 2024, s. 74–90. ISBN 978-80-271-5065-6.

3. PŘÍSPĚVKY VE SBORNÍCÍCH (KONFERENČNÍCH, VĚDECKÝCH, ODBORNÝCH)

Tvůrce příspěvku. Název příspěvku. In: Tvůrce (editor, eds.) Název sborníku: vedlejší názvy. Místo vydání: Nakladatel, rok vydání, rozsah stran. ISBN nebo ISSN.

- Pokud má sborník editora, uvádí se jeho jméno před názvem sborníku a uvede se za ním zkratka „ed.“, pokud je více autorů sborníku, uvádí se na shodném místě, jen se do závorky uvede „eds.“

KOMENTÁŘE:

- **Editor sborníku:** pokud má sborník editora, uvádí se jeho jméno před názvem sborníku a doplňuje se označení (ed.) nebo (eds.).
- **Kurzíva:** Kurzívou se píše pouze název sborníku, nikoli název příspěvku.
- **U online sborníků** se doplňuje označení [online], datum citování a DOI nebo URL.
- **Rozsah stran:** povinný údaj (např. s. 45–52).
- **Pokud má sborník ISSN i ISBN,** uvádí se primárně ISBN (vydaný jako kniha).
- *Při citování příspěvků ze sborníku je nutné uvést i editora, pokud je uveden na titulní straně.*
- *Pokud je sborník vydán online, uvádí se datum citování a funkční odkaz.*
- *Zkratka In: se používá i v českém textu podle ČSN ISO 690:2022.*
- *V anglicky psaných zdrojích (např. u zahraničních sborníků, časopisů, monografií) se používá anglická forma spojky „and“.*

PŘÍKLADY:

Tištěný příspěvek ve sborníku:

HLUBKOVÁ, Zdeňka a SIKOROVÁ, Lenka. Použití prvků herní terapie ke snížení bolesti u dětí. In: *Ružomberské zdravotnické dni 2013*. Ružomberok: Verbum, 2013, s. 244–251. ISBN 978-80-561-0061-5.

Online příspěvek ve sborníku (současný formát):

SVĚTNICKÁ, Gabriela, VRUBLOVÁ, Yveta a LUBOVÁ, Ľubica. Úskalí stravování adolescentů – systematický přehled. In: *Sestra a pôrodná asistentka ako súčasť multidisciplinárneho tímu*.

Ružomberok: Katolícka univerzita v Ružomberku, 2022, s. 146–161. [cit. 2025-10-12]. Dostupné z:

<https://is.slu.cz/publications/33808>

PAVELEK, Ondřej and SCISKALOVÁ, Marie. Protection of clients' rights and security in social services: practices, technology, and staff training. In: *RELIK 2024: Reproduction of Human Capital – mutual links and connections: conference proceedings*. Prague: University of Economics and Business, Faculty of Informatics and Statistics, Department of Demography, 2024, p. 282–293. ISBN 978-80-245-2538-9 [cit. 2025-10-12]. Available from: <https://relik.vse.cz/2024/sbornik/en/toc.html>

4. ČLÁNKY V ODBORNÝCH A VĚDECKÝCH ČASOPISECH

Tištěná verze:

Autor. Název článku. *Název časopisu* rok, ročník, číslo, rozsah stran. ISSN.

Online verze:

Autor. Název článku. *Název časopisu* [online], rok, ročník, číslo, rozsah stran. [cit. RRRR-MM-DD]. DOI nebo Dostupné z: URL.

KOMENTÁŘE:

- Název článku se píše *běžným písmem* (ne kurzívou).
- Název časopisu se uvádí kurzívou.
- Rok, ročník, číslo a stránky se oddělují čárkami, číslo se zapisuje arabsky bez „č.“.
- Pokud má článek DOI, uvádí se ve formátu aktivního odkazu (např. <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2023.07.001>).
- U online verzí časopisů se doplňuje [cit. RRRR-MM-DD].
- Pokud má článek více než tři autory, uvádí se první autor a zkratka *et al.* nebo *a kol.* (zachovat jednotně v celé práci).
- V případě cizojazyčných časopisů se používá jazyk původního zdroje — tedy i spojka *and*.
- Články publikované pouze online musejí mít uvedeno [online] a datum citování.

PŘÍKLADY:

Tištěný příspěvek

QUISOVÁ, Silvie. Jak motivovat bezdomovce závislého na alkoholu ke změně životního stylu? *Psychologie pro praxi*, 2015, roč. 16, č. 3–4, s. 123–135. ISSN 1803-8670.

Online příspěvek

BRZOBHATÝ, Robin. The inclusion of children in divorce mediation: a continental ‘non-directive’ approach. *Conflict Resolution Quarterly* 2024, vol. 41, no. 4, p. 525–550. ISSN 1541-1508. <https://doi.org/10.1002/crq.21423>

HARTL, Pavel. Možnosti práce s hodnotami. *E-psychologie* 2023, 17 (1), 1–12. [cit. 2025-10-31]. Dostupné z: <https://e-psycholog.eu/article/view/1234>

5. ELEKTRONICKÉ ZDROJE A WEBOVÉ STRÁNKY

Tvůrce. Název dokumentu nebo stránky. Místo vydání: Nakladatel nebo vydavatel, rok vydání [cit. RRRR-MM-DD]. Dostupné z: URL

KOMENTÁŘE:

- Uvádí se hlavní tvůrce (autor, instituce, organizace). Pokud dokument nemá uvedeného autora, použije se název instituce nebo webu.
- Kurzívou se píše název dokumentu nebo webu, ne celý text odkazu.
- Pokud se jedná o celý web, používá se formulace *Webová stránka* nebo *Oficiální portál*.
- U online článků, zpráv, metodik, statistik apod. se uvádí přesný název dokumentu, datum citování a aktivní odkaz.
- V případě často aktualizovaných zdrojů (např. web ministerstva) se datum vydání může nahradit datem přístupu.
- Označení [online] je povinné a zapisuje se hned za názvem.
- Datum citování [cit. RRRR-MM-DD] je nutné vždy uvést, protože online obsah se může měnit.
- U souborů (PDF, DOCX aj.) se adresa zkracuje jen po klíčovou část – bez koncovek typu *?version=1.0*.

PŘÍKLADY:

Organizační web (instituce):

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky. Praha: MPSV, ©2024 [cit. 2025-10-12].
Dostupné z: <https://www.mpsv.cz>.

Online dokument:

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ. *Výroční zpráva o činnosti Fakulty veřejných politik v Opavě za rok 2024.* Opava: Fakulta veřejných politik Slezské univerzity v Opavě, 2025 [cit. 2025-10-12]. Dostupné z: <https://www.slu.cz/fvp/cz/file/cul/4c9a79be-6a53-46b6-bacc-9347ea5c7685>

Elektronická publikace bez autora:

Strategie rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji 2021–2027. Ostrava: Moravskoslezský kraj, 2021 [cit. 2025-10-12]. Dostupné z: <https://www.msk.cz/soubory/strategie2027.pdf>

Zpráva / článek z webového portálu:

NOVÁK, Petr. Zdravotní sestry jsou páteří systému. *Zdravotnický deník* 2024 [cit. 2025-10-12].
Dostupné z: <https://www.zdravotnickydenik.cz/clanek/sestry-jsou-pateri-systemu>

6. DALŠÍ TYPY CITACÍ

Právní předpisy a normy (zákony, vyhlášky, nařízení)

Citování zákonů a dalších legislativních dokumentů norma neřeší. Důvodem jsou diametrálně odlišné právní systémy ve světě.

Nicméně jsou doporučeny následující způsoby.

tištěná verze:

Zákon č. [číslo]/[rok] Sb., [název právního předpisu]. Sbírka zákonů, [rok].

online verze:

Zákon č. [číslo]/[rok] Sb., [název právního předpisu] [online]. Sbírka zákonů, [rok] [cit. RRRR-MM-DD]. Dostupné z: URL

KOMENTÁŘE:

- Norma nevyžaduje kurzívu, ale doporučuje konzistentní formátování čísel a zkratk.
- Zkratka „Sb.“ se vždy píše s tečkou.
- Datum přijetí („ze dne...“) – to se do citace **neuvádí** (do citace patří **jen rok vydání**, ne datum schválení).

PŘÍKLAD:

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Sbírka zákonů, 2004.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). *Sbírka zákonů*, 2006.

Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Sbírka zákonů, 2016.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Sbírka zákonů, 2012 [cit. 2025-10-12].
Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

Kvalifikační práce (bakalářské, diplomové, disertační)

Autor. Název práce [typ práce]. Místo: Název univerzity, fakulta, rok. Počet stran.

Pokud je práce dostupná online:

Autor. Název práce [typ práce online]. Místo: Univerzita, fakulta, rok [cit. RRRR-MM-DD]. Dostupné z: URL

PŘÍKLAD:

HLOUŠKOVÁ, Jana. *Reflexe profesní identity studentů sociální práce* [bakalářská práce]. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik v Opavě, 2023. 60 s.

PAVLÍK, Tomáš. *Support of informal caregivers of seniors*. Diplomová práce [online]. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, 2022 [cit. 2025-10-12]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/abcd1234>

Rozhovory, osobní komunikace, e-mail

- Tyto zdroje nejsou veřejně přístupné, proto se neuvádějí v seznamu literatury, ale jen v poznámce pod čarou nebo v textu.
- *V textu může být uvedeno např.:* (informace dle osobního rozhovoru s Mgr. Hanou Novotnou, 2024)
- **Pokud je nutné je zapsat v seznamu, norma umožňuje uvedení formou:**

Příjmení, Jméno. Název nebo téma rozhovoru. [typ zdroje]. Místo, datum.

Příklad:

NOVOTNÁ, Hana. Rozhovor o praxi v oblasti paliativní péče [osobní komunikace]. Opava, 15. 4. 2024.

Odkaz na zvukový záznam

Tvůrce. Název dokumentu [typ nosiče]. Datum pořízení. Místo uložení.

Poznámky:

- **Název nahrávky** kurzívou (je to samostatné dílo).
- **Typ nosiče:** [zvukový záznam] *, * [videozáznam] *, * [audiovizuální záznam] * apod.
- **Datum** ve formátu den. měsíc. rok.
- **Místo uložení** – může být „Archiv autora“, „Archiv Fakulty veřejných politik“ nebo „Soukromý archiv“, podle toho, kde je záznam uložen.
- Pokud by šlo o **online dostupný záznam**, přidává se: [online]. [cit. RRRR-MM-DD]. Dostupné z: URL

Příklad:

NOVÁK, Jan. *Zvýšená míra agresivity ve společnosti* [zvukový záznam]. 5. 3. 2016. Archiv autora.

POMOCNÉ NÁSTROJE

- Pro vyhledávání aktuálních odborných zdrojů doporučujeme využít:
- internetový online Souborný katalog Národní knihovny ČR (<https://aleph.nkp.cz/F/>), který u konkrétního zdroje umožňuje v dolní části stránky na odkazu CITACE vygenerovat bibliografický údaj podobný ISO formátu
- Souborný katalog ČR www.caslin.cz
- Online katalog Univerzitní knihovny Slezské univerzity v Opavě: <https://tritius.slu.cz/>
- Zahraniční odborné zdroje: <https://www.slu.cz/slu/cz/ukopavadatabaze>
- profesionálního pomocníka při citování Citace Pro plus: <https://www.slu.cz/slu/cz/ukocitacepro>
- pro překlady lze využít nástroj Writefull (přihlásit se přes CRO): <https://my.writefull.com/account>